

▲ Ton Buijink van stichting Vestingwerken Ravenstein laat bij het Philips van Cleef Bolwerck zien hoe historische dingen op moderne wijze bewaard zijn. FOTO JEROEN APPELS/VAN ASSENDELFT

Stichting wil één plan voor Ravenstein

Ravenstein lijkt vaak verdeeld over dingen die spelen in het historische stadje: de verhuizing van gemeenschapshuis Vidi Reo, de nieuwe kademuur en de bomen op de Maasdijk. Ton Buijink van Stichting Vestingwerken doet een oproep tot meer samenwerking.

Kirsten Rietbergen
Ravenstein

Wie in de geschiedenis van Ravenstein duikt, ziet dat er nooit stilstand was in het stadje. Middeleeuwse stenen muren maakten plaats voor aarden wallen, de poorten en het kasteel verdwenen en grachten werden deels gedempt om ruimte te maken voor de eisen van die tijd. Waarom zou dat nu anders moeten zijn, vraagt Ton Buijink, voorzitter van Stichting Vestingwerken Ravenstein, zich af. Volgens hem moet Ravenstein durven meebewegen, zonder zijn eigen historie geweld aan te doen.

Ravenstein lijkt vaak verdeeld bij belangrijke beslissingen. Over de bomenkap aan de Maasdijk voor de dijkversterking. Over de nieuwe kademuur, die voor sommigen te modern is. En er is de slepende discussie over de verplaatsing van gemeenschapshuis Vidi Reo.

De gemeente Oss wil het nieuwe gemeenschapshuis bouwen op het Bovenste Hoornwerk, een terrein aan de rand van de oude vesting dat al jaren braak ligt. Dat mag niet aangetast worden, vinden sommige inwoners.

Het leidt tot juridische procedures bij de Raad van State en vertraging van de plannen. „En ondertussen takelt het gemeenschapshuis steeds verder af. Elke euro die je daar nu nog aan uitgeeft, is zonde van het geld. Daar help je de gebruikers van Vidi Reo niet mee", zegt Buijink.

Gevoelig

Hij begrijpt wel dat veranderingen juist in een historisch stadje gevoelig liggen. „En iedereen heeft het recht om bezwaar te maken", zegt hij, „maar plannen die in het algemeen belang zijn worden enorm gerekt. Het wordt daardoor ook duurder voor de gemeenschap."

Hij wil zich liever richten op de kansen. Het stadje heeft zich eeuwenlang aangepast aan de tijd, stelt hij. „Dat begon al in de middeleeuwen. Onder de huidige bodem ligt een uniek vestingstelsel uit de 15de eeuw, naar Italiaans model. Toen de militaire technieken veranderden en kanonnen sterker werden, werd daar een Oud-Hollands stelsel van aarden wallen en bastions overheen gelegd. Nog weer later werden de wallen in de grachten geschoven. Alles verandert altijd. Als je dingen aanpast met respect voor hoe het was, kun je er iets moois van maken."

Zo ziet Stichting Vestingwerken de nieuwbouw van Vidi Reo als een kans om het Bovenste Hoornwerk weer zichtbaar te maken en het historische karakter van Ravenstein te versterken.

> **„Het mag niet alleen ons feestje zijn, want dan bereik je niets"**
>
> – Ton Buijink, Stichting Vestingwerken

„Zoiets als Den Bosch heeft gedaan met de oude stadsmuren. Door hier een nieuw gemeenschapshuis te bouwen met een goed doordacht landschapsontwerp kun je de historische waarde benadrukken."

Hetzelfde geldt volgens de stichting voor de werkzaamheden aan de Maasdijk. Waar tegenstanders balen van het verdwijnen van bomen en de komst van een eigentijdse kademuur, denkt Stichting Vestingwerken dat het een prachtig visitekaartje voor Ravenstein kan zijn.

Het is hard nodig om niet meer in eilandjes te denken, vindt hij. „In het verleden liepen initiatieven soms vast doordat er te veel losse werkgroepen of individuen voor eigen parochie praatten. Of doordat plannen bij de gemeente bleven steken. Zo ging er recent nog een streep door een wandelpad bij de Landpoortstraat omdat het project na jarenlange vertragingen en wisselingen van projectleiders te duur werd."

De Stichting Vestingwerken wil daarom één toekomstvisie maken voor het stadje Ravenstein. „Waarin erfgoed, cultuur, leefbaarheid en toerisme hand in hand gaan."

Om dat te bereiken moeten alle partijen aanschuiven: de dorpsraad, de gemeente, de heemkundekring en bijvoorbeeld ook de Stichting Beschermd Stadsgezicht. Ook al staat die soms lijnrecht tegenover Stichting Vestingwerken.

„Het mag niet alleen ons feestje zijn, want dan bereik je niets", benadrukt Buijink. „We willen samen met het hele stadje en de gemeente optrekken. Als er een breed gedragen visie ligt die door de gemeenteraad wordt omarmd, komen er ook middelen vrij om Ravenstein écht goed op de kaart te zetten. Het doel is niet om alles te bevriezen zoals het nu is, maar om te zorgen dat de rijke historie van Ravenstein ook voor de generaties na ons tastbaar en levendig blijft. Dat willen we allemaal."